

The image shows the front cover of an antique book. The cover is bound in dark green leather with gold-tooled lines. The spine is also dark green leather with gold-tooled lines. The front and back covers are decorated with marbled paper featuring a pattern of brown and tan circular shapes. The marbled paper is heavily worn, with significant areas of loss, particularly on the left side, revealing the underlying board material. The text on the spine is in gold lettering.

Politikai
röpiratok.

88.

87

683

TÖRVÉNYJAVASLAT

PEST VÁROS

TÖRVÉNYHATÓSÁGA

RENDEZÉSÉRŐL.

4.

1870.

PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.

(Hold-utca 4. szám.)

A kiküldött bizottmány által készített törvényjavaslat szab. kir. Pestvárosa törvényhatóságának 1870. évi márcz. hava 17-én tartott közgyűlésén 9208. sz. a. jelen szerkezetben jóváhagyván, — ki nyomtatni, és a törvényhatóságok rendezéséről szóló országos törvényjavaslat tárgyalása alkalmára az országgyűlési képviselőknek használat végett kiosztatni; — egy-egy hiteles példányban pedig az országgyűlésnek és magy. kir. belügyminiszeriumnak megküldetni határoztatott.

Kelt Pesten, 1870. márcz. 17.

Sz. k. Pest városa közönsége.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Sz. k. Pest város közönsége

Magyarország, Törv., rend
✓ **TÖRVÉNYJAVASLAT**

PEST VÁROS

TÖRVÉNYHATÓSÁGA

RENDEZÉSÉRŐL.

1870.

PESTI KÖNYVNYOMDA-RESZVENY-TÁRSULAT.

(Hold-uteza 4-ik szám.)

616 FELŐLT 75 116

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

St. K. Pest városi köznevelési

Magyarország, Törv., rend
✓ **TÖRVÉNYJAVASLAT**

PEST VÁROS

TÖRVÉNYHATÓSÁGA

RENDEZÉSÉRŐL.

1870.

PESTI KÖNYVNYOMDA-RESZVENY-TÁRSULAT.

(Hold-uteza 4-ik szám.)

bib. 116

TÖRÖK NYELV TUDÁS

1881. ÉVI

NYELVTUDÁS ÉS NYELVTAN

Dr. BALLAGI GÉZA.

NYELV

Dr. Ballagi Géza nyelvtudás és nyelvtan című műve.

1881. évi kiadás.

1. Fejezet.

Város - község.

1.

Pest városa összes bel- és külterülete egy egységes önálló városi községet képez, mely azonban a községi ügyek célszerűbb kezelése végett több kerületre oszlik.

2.

A városi lakosok honossági viszonyairól, valamint azok állampolgári jogaik- és kötelezettségeikről — külön országos törvény intézkedik.

3.

A városi község, mint erkölcsi testület, a fennálló törvények korlátain belül mindazon jogokkal és szabadságokkal él, melyek egyes honpolgárokat megilletnek.

4.

Pest városának összes eddig élvezett jogai, valamint szabadságai és gyakorlaton alapuló minden javadalmi, a törvényhozás további intézkedésig, teljes épségükben fentartatnak.

5.

Pestnek, mint fővárosnak mellőzhetlen országos érdektü kiadásaihoz az állam megfelelő összeggel járul.

II. Fejezet.

A városi törvényhatóság alakítása.

6.

Pest városa összes községügyei, — az igazságszolgáltatást kivéve, melyekről külön törvények intézkednek, — népképviseleti alapon szervezett önkormányzati joggal felruházott törvényhatóság által kezeltetnek.

7.

A városi törvényhatóság alkatrészeit képezik :

- a) a képviselőtestület (közgyűlés) ;
- b) a tanács, a szükséges szak- és segédhivatalokkal ;
- c) a főpolgármester ;
- d) a helyi rendőrség ;
- e) a kerületi előljáróságok ; és
- f) az állandó szakbizottmányok.

A képviselő testület.

8.

A képviselő testület tagjai a városi községnek választóképeséggel felruházott tagjai közül szabadon választatnak.

A képviselő testületben minden 500 lakos után egy képviselő választandó.

9.

Választóképeséssel bir:

minden legalább 20 éves és sem atyai, sem gyámi, sem gazdai hatalom alatt nem levő férfi, ki magyar állampolgár, legalább két év óta Pesten állandó lakása van, és a városi adólajstromokba bevezetve, állami egyenes adó fejében évenként legalább 10 ftot és annak megfelelő községi adót fizet.

Választói jogot nem gyakorolhat, habár a fennebbi minősítvényenyl birna is az, ki:

a) büntény miatt elítéltetett mig a büntetést ki nem állotta;

b) csöd alatt van.

10.

Választható a város bármely kerületében, ki a 9. §-ban körülirt választói képeséggel bir és 24 éves korát elérte.

Képviselők, ha a várossal szállitói, vállalkozói vagy javadalombérlői viszonyba lépnek, ennek tartama alatt képviselői jogaikkal nem élhetnek.

11.

A választási ügy kezelésére és vezérletére a városi közgyűlés egy nagyobb számu központi bizottmányt küld ki, oly módon, hogy abban a város minden részei kellőleg képviselve legyenek.

12.

A központi bizottmány kiküldetése után legfőlebb 5 nap alatt összeül, saját kebeléből elnököt, alelnököt és jegyzőket választ, és ekként megalakulván:

a) a városi törvényhatóság által megállapított mind-egyik városi kerületre nézve a választók összeírására öt tagból álló bizottmányt küld ki:

b) meghatározza a napot, mely azonban a központi bizottmány első ülése napjától számítva 8 napnál későbbre nem terjedhet; melyen a választóknak összeírása, a mind-egyik városi kerületben e végett kijelölendő helyen és időben kezdetét veendi és végét éri, és a kezdő nap beszámításával 8 egymás után következő napon folytatattni fog;

c) ezen intézkedéseket a kiküldött központi bizottmány a saját belátása szerinti legeztszerűbb és legterjedtebb módon olykép teendi közzé, hogy a közzététel első megjelenése és az összeírás kezdetének első napja közt legalább 3 napi időköz legyen.

13.

Az összeíró bizottmányok a közhírré tett helyeken és időben ülést tartanak, és a bejegyeztetés végett magukat jelentő választókat az e célra szolgáló nyomtatott összeírási lajstromokba beigtatják.

Minden választónak a bizottmányi elnök aláírásával ellátott igazolvány (választó-jegy) kézbesitendő. — A kiktől a választó igazolvány megtagadtatott, külön jegyzékbe foglalandók.

14.

Választó képességének igazolása végett az összeíró küldöttség előtt mindenki személyesen tartozik megjelenni, és csak azon városi kerületben jegyeztethetik be választónak, a hol rendes lakását tartja.

15.

Az összeírási lajstromok két példányban vezetendők, és az összeírás berekesztése után a bizottság aláírásával ellátva a központi bizottmánynak bemutatandók.

Ezen lajstromok a központi bizottmány által meghatározandó, de 3 napnál későbbre nem terjedhető és előre közhírré teendő időben és nyilvános helyen mindenki által megtekintés végett 4 napon át kiteendők.

16.

Az, ki az összeíró bizottmány által a bejegyzéstől elmozdított, valamint az is, ki másnak bejegyzése ellen észrevételt tenni kívánt, az összeírásnak e tekintetben megigazításáért előre közzéteendő 8 napi felszólalási határidő alatt a központi bizottmányhoz folyamodhatik.

Ezen időn túl felszólalások nem fogadtatnak el.

17.

A felszólalásra kitűzött 8 napi határidő lejártá utáni napon a központi bizottmány azonnal összeülvén :

1) az összeíró bizottmányok által beadott lajstromokat, és .

2) a 16. §. értelmében benyújtott felszólalásokat megvizsgálja ;

3) azoknak jegyzékét, kiket a beadott felszólalások folytán az összeírási lajstromokból kihagyandóknak, vagy azokhoz hozzá adandóknak határoz, a beadott összeírás mindegyik példányához, az elnöknek és jegyzőnek aláírásával hozzácsatolja ;

4) az összeírásoknak minden beadott felszólalás mellett való tökéletes kiigazításáig üléseit naponkint foly-

tatja, és ebbeli eljárását legfőlebb 8 nap alatt befejezni tartozik ;

5) az ekképen kiigazított összeírások egyik példányát a választásnál leendő használatig megtartja, másik példányát pedig a törvényhatóság levéltárának átadja.

18.

A központi bizottnánynak, valamint az összeiró bizottnánynak ülési nyilvánosak és az ülésekben a rendfentartása iránti intézkedés az illető elnökök feladata.

A választásnál a rendfentartás joga a kiküldött bizottnányi elnököket illeti, kik szükség esetén e célra fegyveres erővel is rendelkezhetnek.

19.

A választás fogantatása végett a központi bizottnány következőleg intézkedik :

1) A felszólalások tárgyalására kitűzött első ülésében meghatározza a választás helyét, napját és óráját, mely a határozat hozatal napjától 12 napnál későbbre nem terjedhet és a választást megelőzőleg legalább 8 nappal megválasztandó képviselők és pótagok számának megnevezése mellett, a legelterjedtebb módon közhírré teendő.

2) A választás vezérletére és a szavazatok összeszámitására legalább 30 tagból álló bizottnányt küld ki, mely bizottnány a kitűzött időben helyét elfoglalván, a szavazatok beszédését azonnal megkezdi, és a közhírré tett záridőig szakadatlanul folytatja.

20.

A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, kik az összeírásban foglaltatnak.

Kiki csak személyesen és a választói igazolvány felmutatása mellett szavazhat.

21.

A szavazás szavazati ívvel titkosan és minden egyes szavazó nevének feljegyzésével történik.

Minden öt képviselő után egy póttag választandó oly célból, hogy az időközben megürült képviselői helyek a rendes választás idejéig is betölthetők legyenek.

22.

A szavazatok beadására kitűzött határidő lejárta után a szavazás berekesztetik, és ezentúl szavazatok semmi szín alatt sem fogadtathatván el, a szavazatok összeszámítása eszközöltetik.

23.

A megválasztott képviselők azok, kik a szükséges számig a legtöbb szavazatot nyerték; megfelelő póttagok pedig azok lesznek, kik a megválasztott képviselők után legtöbb szavazattal bírnak.

Szavazatok egyenlőségénél a sors dönt.

24.

A választás eredményének megállapítása után a küldött bizottmány által aláírt választási jegyzőkönyv azonnal a központi bizottmány elnökének beküldendő.

A választási eljárás ellen netán emelendő panaszok a választás befejezte után legfőlebb 3 nap alatt a központi bizottmány elé terjeszthetők, mely azok felett végérvényesen határoz, és a mennyiben a választásokat rendben találja a megválasztott képviselők neveit nyilvánosan közzéteszi, ellenkező esetben új választást rendel el.

A központi bizottmány egyébiránt köteles arról meggyőződést szerezni, vajjon a megválasztottaknak bejelentett képviselők bírnak-e az ezen törvény 9. és 10. §-ában előirt minősítvényvel; mely igazolási eljárásra saját kebeléből egy, vagy a körülményekhez képest több 9 tagu bizottmányt küld ki. — E bizottmány működését azonnal megkezdeni, és legfőlebb 3 nap alatt befejezni tartozik.

Az igazoló bizottmány tagjai a központi bizottmány előtt következő esküt teszik le:

„Én N. N. esküszöm az élő Istenre, hogy a városi képviselők igazolásánál hiven és részrehajlatlanul a fennálló választási törvény értelmében fogok eljárni; Isten engem úgy segítjen!“

25.

A városi képviselők négy-négy évre választatnak és tisztjüket díjtalánul viselik.

A törvényes választási idő előtt haláleset, lemondás vagy egyéb ok miatt megürült képviselői helyeket a választásnál aránylag legtöbb szavazatot nyert póttagok szavazatmenységük sorrendje szerint töltik be, de ezeknek működési ideje csak addig tarthat, a meddig tartott volna azoké, kiknek helyét elfoglalták. Azon képviselő, ki időközben választó-képességét elvesztette, azonnal megszűnik a képviselő testület tagja lenni.

A főpolgármester.

26.

Az igazolási eljárás befejezte után a központi választmány elnöke a megválasztott összes városi képviselőket 8 nap alatt közgyűlésre hívja egybe.

E közgyűlésben, melynek egyedüli tárgya a városi főpolgármester megválasztása iránt intézkedni, a képviselők mindenek előtt a következő esküt teszik le:

„Én N. N. esküszöm az egy élő Istenre, hogy mint képviselő Pest városa javát minden erőmből előmozdítandom, és kötelességeimet hiven és lelkiismeretesen teljesítendem; Isten engem úgy segéljen.

27.

A főpolgármester választása következő módon eszközendő:

A képviselő-testület saját kebeléből ideiglenes elnököt választ és ennek előülése mellett zárt ülést tartván, a főpolgármesteri állomásra három egyént jelöl ki. — A jelölteknek a 9. és illetőleg a 10. §-ban meghatározott választóképességgel bíró, állandó pesti lakosoknak kell lenniök.

A képviselő-testület ezen kijelölése nyilvánosan közzététetik, és a közzétételtől számítandó 8-ik napra a városi választók által előre kihirdetendő helyre és időre a főpolgármester megválasztása végett meghívatnak.

A választás vezérletére, a szavazatok beszedésére és összeszámítására a képviselő-testület saját kebeléből 30 tagból álló bizottmányt nevez ki, a mely a szavazásra kitézött és közhirre tett idő alatt működését folytatni tartozik.

A szavazás a választói igazolvány előmutatása mellett titkosan történik.

Szavazni csak személyesen és csak a kijelölt 3 egyén egyikére lehet.

A szavazatszedő bizottmány a beadott szavazatok

összeszámítása után a szavazás eredményét összeállítván, arról a képviselő-testületnek jelentést tesz.

Megválasztott főpolgármesternek az tekintetik, a ki a beadott és érvényesnek talált összes szavazatok általános többségét nyerte meg.

Általános többség nem léteben, a két legtöbb szavazatot nyert jelöltre három nap alatt új szavazás fogantatandó.

28.

A főpolgármester 4 évre választatik, működési idejének lejártá után újra megválasztható.

Ha a főpolgármesteri állomás a törvényes választási idő lejártá előtt bármi ok miatt megürülne: a hátralevő időre főpolgármestert a képviselő-testület helyettesít.

29.

A főpolgármester megválasztása után a képviselő-testület azonnal közgyűlést tart, melyben a főpolgármester következő tiszti eskü letétele után: — „Én esküszöm az egy élő Istenre, hogy mint főpolgármester Pest városának javát minden erőmből előmozdítandom; hivatalos kötelességeimet a fennálló törvények és helyhatósági szabályok értelmében híven és lelkiismeretesen teljesítendem! Isten engem úgy segéljen!“ — elnöki székét elfoglalván, a képviselő-testület saját kebeléből két közgyűlési alelnököt választ, kik a főpolgármestert akadályoztatása esetében a képviselő-testület üléseiben helyettesítik.

A városi tanács.

30.

A városi tanács — melynek elnöke a főpolgármester — két alpolgármesterből és a szükséges számu, ezek között legalább 6 törvénytudó tanácsnokból áll.

A hatósági ügykezeléshez megkivántató fogalmazati személyzet, továbbá a szak- és segédhivatalok minő- és mennyisége a tanács előterjesztése nyomán a közgyűlés által határoztatik meg.

31.

A tanács tagjai sem fizetéssel egybekötött másnemű alkalmaztatást el nem vállalhatnak, sem magán joggyakorlattal vagy nyílt üzlettel nem foglalkozhatnak. A képviselő-testület minden üléseiben tanácskozási szavazattal részt vesznek.

32.

Az alpolgármesteri és tanácsnoki állomásokat nyilvános pályázat útján a közgyűlés választás által tölti be.

Ezen választás mindenkor a főpolgármester elnöklete alatt kiküldendő 14 tagú képviselő bizottmány által előterjesztett hármás kijelölés alapján foganatosítandó.

33.

A tanács tagjai, valamint a városnak egyéb tisztviselői élethosszig alkalmaztatnak. Elbocsátásuk csak megelőző fegyelmi vizsgálat után és a közgyűlés tagjaiból választott 5 tagú állandó fegyelmi bizottság által hozandó határozat alapján, — mely határozat azonban a közgyűléshez 30 nap alatt felebbezhető — mondathatik ki.

A fegyelmi bizottmány eljárása közgyűlésileg alkotott külön utasítás által szabályzandó.

34.

A város összes tisztviselői és szolgálai rendes évi fizetéssel és a körülményekhez mért lakbérátalánynyal láttatnak el és nyugdíjra tarthatnak igényt.

A fizetések mennyiségét és a nyugdíjazás módozatait — ez utóbbit külön szabályzat alkotása által — a közgyűlés állapítja meg.

A helyi rendőrség.

35.

A helyi rendőrséget egy — a 32. §. szerint választandó fő- és több kerületi kapitány — továbbá a szükséges segédszemélyzet és rendőri közegek ; végre az állandó fegyveres őrség (poroszlók) képezik.

36.

Ezen törvény 33. és 34. §§-ai az összes rendőri személyzetre is érvényesek.

A kerületi előljáróságok.

37.

A város tígyeinek czélszerűbb kezelése végett Pest városa legalább 6 közigazgatási kerületre osztandó fel, melyeknek területét a közgyűlés határozza meg.

Minden kerület élén egy elnök és legalább 12 esküdt áll.

A kerületi elnök és esküdtek az illető kerület választói által ugyanazon módon és ugyanannyi időre választatnak, mint a városi képviselők.

A kerületi elnökök és esküdtek — működésük idejére — a közgyűlés által meghatározott tiszteletdíjban részesülnek.

A kerületi előljáráóságok ügyeinek ellátásához szükséges tisztviselői és szolgálai személyzet létszámát és fizetését a közgyűlés állapítja meg. „

A bizottmányok.

38.

A városhatósági közgyűlés elé tartozó ügyek előzetes megvitatása végett és oly célból, hogy a város közvagyonát és jogait érdeklő minden kérdésben csak kellőleg ki-merített és indokolt előterjesztések alapján jöjjenek létre a határozatok a képviselőtestület saját kebeléből a városi ügyek főbb ágazatai szerint, milyenek p. o. a gazdasági, építési, közegészségügyi, pénzügyi stb. ágazatok — állandó szakbizottmányokat alkotand. Ezekon kívül jogában áll a képviselő-testületnek egyes kérdésekben külön bizottmányokat is kinevezni.

Az állandó szakbizottmányok tagjainak száma 7-nél kevesebb, 40-nél több nem lehet. A tagok a közgyűlésen választatnak.

Az elnököt a bizottmány tagjai választják.

A bizottmány tollvivőiről a tanács gondoskodik.

III. Fejezet.

A városi törvényhatóság hatásköre.

I. Általában.

39.

A város törvényhatósága alá tartoznak közigazgatási tekintetben a város egész területén létező egyének és javak minden kivétel nélkül.

40.

A városi törvényhatóság nem egyedül közigazgatási hatóság, hanem egyszersmind politikai testület és a város közvagyonának kezelője is lévén, hatásköre három fő-részre, u. m. :

- 1) közjogi,
- 2) közigazgatási,
- 3) gazdaságtira — oszlik.

Közjogi tekintetben.

41.

A városi törvényhatóságot általában ugyanazon jog és hatáskör illeti meg, melylyel az ország többi törvényhatóságai felruházták, nevezetesen :

- a) Országos ügyekben is szabadon vitatkozhat, kérelmeket Ő Felségéhez vagy az országgyűléshez közvetlenül terjeszthet elő, joga van továbbá a kormány azon rendeletei ellen, melyeket nézete szerint törvénybe vagy a város érdekeibe ütközőknek tart, egyszer felterjesztéssel élni.
- b) Saját területére érvényes és mindenki által megtartandó helyhatósági szabályokat alkothat.

Ily szabályok érvényére megkivántatik, hogy azok fennálló törvénybe ne ütközzenek, az illetékes felelős minister által az országos kormány nevében helybenhagyassanak és életbeléptetésök előtt legalább 8 nappal a törvényhatóság területén közhírré tétessenek.

Ha a ministerium a hozzá felterjesztett helyhatósági szabály iránt 3 hó alatt nem intézkednék, az helybenhagyottnak tekintetik és végrehajthatóvá válik.

c) A város közszükségleteinek fedezésére a hatósága alatt álló egyéneket és javakat megadóztathatja. Új adónemek behozatala vagy a már fennállóknak felemelése azonban a közadóképeség érdekében csak a kormány előleges jóváhagyása esetleg a b) pont alatt érintett három hó lejárta után foglalhat helyet.

Közigazgatási tekintetben.

42.

Végrehajtja a fennálló országos törvényeket, és az ezek alapján kiadott kormányrendeleteket.

Gazdászati tekintetben.

43.

a) A városnak összes javaira felügyel, azokat legjobb belátása szerint kezeli és hasznosítja, minőségüket más hason értékűekre átváltoztatja és kölcsönöket köt.

Ha azonban városi közvagyonból elidegenítés vagy a kölcsön-ügylet 25 ezer frt értéket meghaladna, a törvényhatóságnak erre vonatkozó határozatai, a belügyminister előleges helybenhagyása nélkül nem fogantatosíthatók.

b) A városnak évenkénti összes szükségleteiről és ezeknek mi módon leendő fedezéséről készített előirányzatot

(budget) véglegesen megállapítja, köteles azonban annak egy példányát a belügyministerhez felterjeszteni.

c) a városi vagyon és közpénztárak kezelésére vonatkozó számadások vizsgálati eredménye felett véglegesen intézkedik.

II. Különösen:

A közgyűlés hatásköre.

44.

A közgyűlés van hivatva a városi községet jogainak gyakorlásában és kötelességeinek teljesítésében képviselni, az egész községet kötelező határozatokat végrehajtani; ennél fogva kizárólag a közgyűlés elintézése alá tartoznak:

a) minden községi ügyek és hatóságokkal fontosabb ügyekben levelezések;

b) kérvényezések és felterjesztések a város nevében;

c) helyhatósági szabványok alkotása;

d) községi új adónemek behozatala, megszüntetése, vagy a már fennállóknak megváltoztatása a 43. §. c) pontja szerint;

e) az évi előleges költségvetés (budget) megállapítása, esetleg megváltoztatása;

f) a város köztulajdonát képező javak és jogok feletti végleges intézkedés;

g) a kölcsönök felvétele s általában minden a város nevében elvállalendő kötelezettségek;

h) a városi vagyon és közpénztárakról szóló számadások felett végleges intézkedés;

i) a városi ügykezelésnek megállapítása, a megkivántató hivatalok és tisztviselői állomások szervezése és az azokkal összekötött járandóságok meghatározása;

k) a hivatalfőnöki állomásoknak — a pénztáriakat kivéve — betöltése ;

l) a város költségén foganatosítandó építkezések ;

m) a főpolgármester és tanács intézkedései elleni panaszok és felebbezések, a mennyiben azok fölülbírálata iránt a törvények máskép nem intézkednek.

45.

Közgyűlést minden héten legalább egyszer kell tartani.

A közgyűlésben határozati szavazattal csak a megválasztott képviselők, a főpolgármester és azon tanács tagjai és tisztviselők bírnak, kik egyszersmind képviselők ; a városi tanács többi tagjainak csak tanácskozási szavazatuk van, s mind ilyenek a közgyűlésekben részt venni kötelesek, ezeken kívül a szükséges felvilágosítások megadása végett egyes szakbeli hivatalfőnökök vagy helyetteseik is meghívhatók.

A közgyűlés elnöke a főpolgármester, akadályoztatása esetén az első vagy második közgyűlési alelnök.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül legalább 50 képviselő együttléte szükséges.

A főpolgármester esetleg az elnökök jelenléte nélkül hozott bármely határozat érvénytelen.

A határozatok általános szótöbbséggel hozatnak ; a szavazatok egyenlősége esetében az ügy legközelebbi közgyűlésen — újabb vitatkozás nélkül — döntenek el.

Az összes lakosságot terhelő új adók behozatala, vagy a létezők felemelése és megszüntetése, továbbá a főpolgármesternek a 28. §. értelmében helyettesítése. végre 25 ezer forintot meghaladó városi elidegenítés és kölcsön felvétele iránti határozatoknál 120 képviselőnek együttléte és a jelenlevők kétharmadának szótöbbsége kívántatik meg.

A közgyűlésen érdemleges határozattal egy ügy sem döntethetik el, mely előbb bizottmányilag vagy a tanács által tárgyalva és előlegesen napirendre kitűzve nem volt, a napirenden kívüli tárgyalásnak csak halasztást nem szenvedhető ügyekben s csak akkor van helye, ha ezt a jelenlevő szavazatképes tagok háromnegyede kívánja.

46.

A közgyűlés ülései nyilvánosak; az elnök vagy tiz képviselő kívánatára személyes, továbbá a város pénzhitelet és peres ügyeit érdeklő vagy egyéb hasonló ügyekben zárt ülések is tarthatók, de az ott hozott határozatok nyilvános ülésekben hitelesítendőek.

47.

A közgyűléshez csak a városi tanács vagy a közgyűlés egyik tagja útján adathatnak be kérvények és folyamodványok.

48.

A közgyűlésekben a hallgatóság számára a nyilvánosság kellékeinek megfelelő, elkülönített hely jelölendő ki.

A hallgatóságnak a tanácskozásokat háborítani nem szabad. — A csend és rend fentartása iránti intézkedés az elnök jogköréhez tartozik.

49.

A városi képviselők kötelesek a közgyűlésekben rendszeren résztvenni. — A mely képviselő két hónapon át a közgyűlésből előleges bejelentés vagy indokolás nélkül elmarad, állásáról lemondottnak tekintetik, és helye az új választásig az illető póttag által töltetik be.

50.

A közgyűlés tárgyalásainak napirendjét, saját ügykezelési és tanácskozási szabályait maga állapítja meg, és azokat a körülményekhez képest módosíthatja.

A főpolgármester hatásköre.

51.

A főpolgármester a törvényhatóság főnöke; a köz- és tanácsülések elnöke.

52.

A főpolgármesternek fegyelmi tekintetben a város összes tisztviselői és szolgálói alárendelvék és hivatalos utasításait pontosan teljesíteni tartoznak.

53.

Azon ügyeket, melyek akár a fennálló törvények, akár helyhatósági szabványok értelmében a polgármester hatáskörébe tartoznak, saját neve és felelőssége alatt intézi el, és ily ügyekben úgy a kormánylyal, mint más hatóságokkal vagy testületekkel levelez.

54.

A főpolgármester intézkedései és végzései elleni panaszok a közgyűlés elé tartoznak.

A tanács hatásköre.

55.

A tanács a városi közönségnek végrehajtó közege, egyszersmind azonban önálló közigazgatási hatóság mindazon ügyekben, melyek a fennálló törvények értelmében

hozzá utasítvák. — Ennélfogva ő gondoskodik a közgyűlés határozatainak végrehajtásáról, elintézi a városi vagyongazdálkodásra és közigazgatásra vonatkozó folyó ügyeket, azon ügyekben, melyek a közgyűlésnek fentartva nincsenek, önállólag határoz, és felek irányában a törvényhatóságot képviseli. — E tekintetben a tanácsnak az összes városi hivatalok, a város területén létező intézetek és társulatok és egyáltalában a város területén tartózkodó egyének engedelmességével tartoznak.

56.

Különös feladata a tanácsnak az összes városi ügykezelés pontosságáról gondoskodni, illetőleg azt ellenőrizni, a városi közbizonyt nyilvánosságban tartani, a pénztárak kezelésére felügyelni.

Ezekon kívül a tanács egyszersmind másodfolyamodású hatóságot gyakorol mindazon ügyekben, melyeknek első fokozatban elintézése a helyi rendőrség és kerületi előljáróságok hatásköréhez van utalva.

57.

A tanács minden tagja s illetve az összes tanács a reá bizottak pontos teljesítésére, különösen pedig a pénztárak szabályszerű kezelésére nézve felelősséggel tartozik; ugyanazért az összes pénztári tisztviselők megválasztása is az összes tanácsot illeti.

58.

A tanács a hatáskörébe tartozó ügyeket részint ülésben, részint azon kívül intézi el.

Czelszerűbb ügykezelés szempontjából a tanács kebelében az egyes közigazgatási és gazdasági ágak szerint

ügyosztályok alkotandók, és azok mindegyikének élére a tanácsnak egy tagja állítandó.

59.

A tanácsülésekben határozati szavazattal a polgármestereken kívül csak a tanácsnokok birnak.

A tanács rendszerinti elnöke a főpolgármester, ki az ügykezelés rendes meneteért első sorban felelős, — akadályoztatása esetén az elnökség az alpolgármesterek egyikét illeti.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül legalább 4 tag jelenléte kívántatik.

A határozatok általános szótöbbséggel hozatnak, szavazatok egyenlősége esetén az elnök dönt.

A tanácsülésekről a szavazatok minőségét kitüntető rövid jegyzőkönyv vezetetik.

Oly ügyek, melyek nem tartoznak testületi tanácskozás alá, a tanács nevében az ügyosztályokban, az osztályvezető felelőssége alatt, de a főpolgármester vagy az illető alpolgármester ellenjegyzése mellett intéztetnek el.

Mely ügyek tárgyalandók kizárólag tanácsülésekben, azt a törvényhatóság külön ügykezelési utasítással szabja meg.

60.

A tanács határozatai:

- a) közigazgatási ügyekben az illető ministerhez ;
- b) a város jogait, vagyonát és gazdaságát érdeklő ügyekben a városi közgyűléshez felebbzetnek.

A helyi rendőrség hatásköre.

61.

A helyi rendőrség, mint a városi hatóság önálló közege az egész város területén mindazon ügyekben, melyek a törvények vagy más hatósági szabványok szerint illetőségéhez tartoznak, ítéleteket és határozatokat hoz és azokat végre is hajtja.

62.

A helyi rendőrség egyszersmind a városi törvényhatóságnak végrehajtó közege, és e minőségben a közgyűlésnek, városi tanácsnak és főpolgármesternek hozzá utasított határozatait felelősség terhe alatt végrehajtani és a város minden közigazgatási és községi ügyeiben segédkezet nyújtani tartozik.

63.

A helyi rendőrség ügyvitelének pontosságáért első vonalban a főkapitány felelős, kinek az összes rendőri személyzet fölött a szolgálati rend tekintetében, intézkedési és fegyelmi hatalma van.

64.

A rendőri kihágások felett mindennemű intézkedések azon kapitány hatáskörébe tartoznak, kinek kerületében az illető tény elkövetett.

65.

A helyi rendőrség ítéletei, valamint bárminemű más intézkedései és határozatai ellen a felelősség a városi tanácshoz történik, mely alatt az összes helyi rendőrség közvetlenül áll.

66.

A helyi rendőrség szabályait a városi közgyűlés állapítja meg.

A kerületi előljáráóságok hatásköre.

67.

A kerületi előljáráóságok közvetlen a városi tanács alatt állanak, a közgyűlés és a városi tanácsnak végrehajtó közegei, és mint ilyenek tartoznak a hozzájuk érkező mindennemű utasításoknak pontosan eleget tenni.

Főteendőjük különösen:

- a) a törvényhatóság rendeleteit közzétenni;
- b) a katonai beszállásokot nyilvánosságban tartani, és az ide vonatkozó panaszok iránt intézkedni;
- c) a közsegélyzésre vonatkozó városi szegények, lelenczek és árvák ellátása iránt intézkedni és azokat nyilvánosságban tartani;
- d) a kerületbeli szegény betegek számára korházi és gyógyszerek ingyen kiszolgáltatására szóló utalványokat adni;
- e) a szegénységi és erkölcsi bizonyítványokat kiállítani;
- f) a kerületben létező községi vagyon felett őrködni;
- g) a népösszeírási, ujonczozási és adóügyi munkáltnál segédkezni;
- h) ügyelni a köztisztaságra, világításra, közegészségügyi, tűzrendőri, építészeti, vásári és egyáltalában a fennálló helyhatósági szabályok megtartására.

68.

A kerületi előjáróságoknak joguk van a kerületet érdeklő ügyekben a tanácshoz és ennek útján a közgyűléshez indítványokat, kérelmeket és javaslatokat előterjeszteni.

69.

A kerületi előjáróságok határozatai és intézkedései ellen a felebbvitel a városi tanácshoz történik.

70.

A kerületi előjáróságok ügykezelési rendét a városi közgyűlés állapítja meg.

A bizottmányok hatásköre.

71.

A városi törvényhatóság kebelében alakított állandó szak- és külön bizottmányok véleményező hatáskörrel bírnak.

72.

A bizottmányok csak oly ügyeket tárgyalhatnak, melyek szakuk köréhez tartoznak, vagy a melyek a városi közgyűlés, illetőleg tanács által különösen hozzájuk utasítatnak.

73.

A bizottmányok jelentéseiket a közgyűlés elé a városi tanács útján terjesztik.

IV. Fejezet.

A városi törvényhatóság viszonya az államkormányhoz.

74.

A ministerium rendeleteit a szerint, a mint azok a közjogi és a város vagyonát érdeklő ügyekre vagy közigazgatási tárgyakra vonatkoznak, a város közgyűléséhez, illetőleg tanácsához intézi. Oly ügyekben, melyek a fennálló törvények és helytartósági szabályok értelmében a városi főpolgármester egyedüli hatásköréhez tartoznak, a kormányrendeletek a főpolgármesterhez czímezendők.

Ezeken kívül a ministerium sem a város egyes hivatalaival, sem annak egyes tisztviselőivel közvetlenül nem érintkezhetik; viszont a város egy tisztviselője sem fordulhat hivatalos ügyekben a törvényhatóság mellőzésével közvetlenül a ministeriumhoz; kivételnek csak a főpolgármesternél, a saját hatáskörébe tartozó ügyekre nézve van helye.

75.

Pest városa önkormányzati joggal felruházott önálló törvényhatóság lévén, hatósági ügyeinek s különösen a városi közvagyon kezelésébe az ezen törvény 45. 46. §§-ban meghatározott jogkörön túl a ministerium közvetlenül be nem avatkozhatik.

Ha azonban a törvényhatóság határozatai és intézkedései ellen akár egyesek, akár társulatok által panasz emeltetik, ily esetekben a ministerium a panaszos ügyre vonatkozó tárgyiratokat és a törvényhatóság nyilatkozatát bekívánja, s a mennyiben az intézkedéseket törvénybe ütközőknek vagy szabálytalanoknak találná, azokat meg-

semmisitheti és a törvényhatóságot újabb törvényszerű eljárásra utasíthatja.

A törvényhatóság köteles a ministerium ebbeli utasításának eleget tenni.

V. Fejezet.

Átmeneti intézkedések.

76.

Ezen törvény végrehajtásához szükséges intézkedéseket a város jelenlegi törvényhatósága minden késedelem nélkül tartozik megtenni.

77.

A városnál jelenleg alkalmazásban álló tisztviselők és szolgák, a mennyiben ezen törvény végrehajtásakor újra nem alkalmaztatnának, a városnál eltöltött szolgálati idejük mennyiségéhez képest és pedig 10 éven túli szolgálatért a hatóságnál fenállott gyakorlatnak megfelelő nyugpénzzel, ezen időn aluli szolgálatért végkielégítési összeggel, esetleg kegydíjjal látandók el.

78.

Az eddig fennállott és jelen törvény határozmányaitól eltérő törvények és szabályok, nevezetesen az 1848. XXIII. t. cz. hatályon kívül tétetnek.

